

Wiadomości Adwokatury 2 grudnia 2022 r.

Posiedzenie Prezydium NRA 1 grudnia

Posiedzenie Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej odbyło się 1 grudnia.

Prezes NRA adw. Przemysław Rosati zreferował sprawy bieżące. Poinformował, że przekazał wyniki ankiety przeprowadzonej w środowisku adwokackim, dotyczącej problemów podczas przeprowadzania rozpraw w trybie zdalnym, zastępcy koordynatora krajowego ds. informatyzacji sądownictwa powszechnego, sędziemu Wojciechowi Łukowskiemu.

Razem z adw. Justyną Mazur, sekretarz NRA, Prezes Rosati spotkał się z przewodniczącymi komisji Naczelnej Rady Adwokackiej. Tematem były plany działania na rok 2023 r.

Adw. Przemysław Rosati interweniował w sprawie ograniczeń kontaktów telefonicznych osadzonych z rodzinami w piśmie do gen. Jacka Kitlińskiego, dyrektora Generalnego Służby Więziennej. Prawo osób osadzonych w aresztach śledczych i zakładach karnych do kontaktu telefonicznego z osobami najbliższymi i rodziną zostało w praktyce jednostek penitencjarnych ograniczone do jednego telefonu tygodniowo.

Adw. Bartosz Grohman, wiceprezes NRA, zreferował przebieg uroczystości otwarcia roku adwokackiego we Francji, w których uczestniczył razem z adw. Sławomirem Ciemnym, przewodniczącym Wyższej Komisji Rewizyjnej.

Przedstawiciele polskiej Adwokatury na zaproszenie Ambasadora RP we Francji Jego Ekscelencji Jana Emeryka Rościszewskiego, wzięli udział Gali Biznesowej Francusko-Polskiej w Palais de Monaco - siedzibie Ambasady RP we Francji.

Adw. Bartosz Grohman, wiceprezes NRA a zarazem przewodniczący Polskiej Delegacji do CCBE oraz p. mec. Maria Ślęzak, członek polskiej delegacji z ramienia KIRP a zarazem prezes CCBE w 2015 roku, reprezentowali Polskę podczas Sesji Plenarnej CCBE 25 listopada.

Adw. Bartosz Grohman szczegółowo omówił działalność w zakresie spraw międzynarodowych. Ostatni okres był bardzo intensywny. Nawiązał przede wszystkim do wizyty delegacji NRA w składzie adw. Grohman i adw. Ciemny na uroczystości Rentree de Barreaux w Paryżu w dniach 23-25 listopada. W Paryżu czas był wyjątkowo wypełniony, a obaj mecenasie uczestniczyli we wszystkich wydarzeniach.

Adw. Grohman wskazał, że dzięki wsparciu Biura Prasowego NRA na bieżąco były umieszczane relacje na Facebooku ze zdjęciami, na stronie adwokatura.pl są już opublikowane szczegółowe sprawozdania.

Wiceprezes NRA omówił też sesję plenarną CCBE w Brukseli, w której wzięł udział przerywając swój pobyt w Paryżu. Gościem Sesji Plenarnej była Salla Saastamoinen z Komisji Europejskiej, dyrektor generalny ds. cywilnej i gospodarczej sprawiedliwości i konsumentów oraz Marie Arena – przewodnicząca podkomisji Praw Człowieka Parlamentu Europejskiego, która mówiła o zachowaniu tajemnicy adwokackiej. Omówiła przykłady zagrożeń rule of law w poszczególnych państwach. Nawiązała też do wojny w Ukrainie i zagrożeń stąd wynikłych dla systemu wymiaru sprawiedliwości w Ukrainie.

Dokonano zmiany statusu członkowskiego samorządów Ukrainy i Mołdawii z członków obserwatorów na członków stowarzyszonych w związku z uzyskaniem przez te kraje statusu kandydatów do Unii Europejskiej.

Przyjęto też szereg innych stanowisk, a szczegóły z sesji są już umieszczone na stronie Adwokatura.pl. Podkreślił bardzo dobrą współpracę z przedstawicielem KIRP panią mec. Marią Słęzak. Po sesji CCBE adw. Grohman wrócił do Paryża, aby uczestniczyć w kolejnych wydarzeniach związanych z Rentree de Barreaux.

W sobotę 26 listopada delegaci NRA wzięli też udział w spotkaniu w Conseil National de Barreaux w ich siedzibie przy Boulevard Haussmann w Paryżu. Mieli okazję zwiedzić siedzibę CNB zadając szereg pytań natury technicznej. Takie robocze rozmowy są bardzo potrzebne, albowiem pozwalają skorzystać z doświadczeń zaprzyjaźnionych samorządów za granicą.

Mec. Sławomir Ciemny omówił też wizytę delegacji NRA na gali biznesowej polsko-francuskiej w siedzibie Ambasady Polskiej w Paryżu w środę 23-go listopada. Delegacja NRA otrzymała zaproszenie na galę od Jego Ekscelencji Ambasadora RP w Paryżu Jana Emeryka Rościszewskiego. Również z tego wydarzenia jest zamieszczone szczegółowe sprawozdanie na stronie adwokatura.pl.

Adw. Bartosz Grohman wspomniał też o projekcji filmu „Kozietulskiego 6” o mecenasie Edwardzie Wende, w której na zaproszenie ORA w Warszawie uczestniczył w poniedziałek 28 listopada. Film doskonale zrealizowany, projekcja bardzo udana, jak i zorganizowany i poprowadzony przez adw. Mikołaja Pietrzaka, Dziekana ORA panel po projekcji. Warto, aby każdy aplikant adwokacki obejrzał ten film..

Relacje z tych wydarzeń znajdują się na stronie adwokatura.pl.

Adw. Justyna Mazur, sekretarz NRA przypomniała prośbę przewodniczącego Komisji ds. zagranicznych adw. Wojciecha Bagińskiego o przetłumaczenie niektórych publikacji Adwokatury na język angielski.

Prezydium przyjęło uchwały zmieniające składy osobowe.

W związku ze złożoną rezygnacją adw. Justyny Mazur z funkcji przewodniczącej Komisji Wizerunku i adw. Kingi Dagmary Siadlak z funkcji wiceprzewodniczącej Komisji Wizerunku, Prezydium przyjęło uchwałę powołującą na przewodniczącą Komisji Wizerunku adw. Kingę Dagmarę Siadlak.

Prezydium przyjęło projekt uchwały NRA o dietach samorządowych.

Gość Prezydium, adw. Przemysław Barchan, dyrektor Instytutu LegalTech NRA, omówił wyniki konsultacji środowiskowych w sprawie projektu „Dobrych praktyk dotyczących cyberbezpieczeństwa w działalności kancelarii adwokackich i pracy adwokata”.

Adresatami tego dokumentu są adwokaci, aplikanci, prawnicy zagraniczni. Dokument podzielony jest na dwie części: zalecenia w formie tabelarycznej i wyjaśnienia do zaleceń w formie opisowej.

Prace nad dokumentem prowadzone były w zespole ds. Dobrych Praktyk dotyczących cyberbezpieczeństwa Instytutu LegalTech przy NRA, w składzie: adw. Przemysław Barchan, adw. Adam Baworowski, adw. Paulina Rzeszut, adw. Piotr Warchoń i we współpracy z Politechniką Warszawską.

W planach jest akcja informacyjna na temat dobrych praktyk w zakresie cyberbezpieczeństwa w pracy adwokata i seria szkoleń oraz zajęcia dla aplikantów adwokackich.

Prezes NRA zreferował sprawy dotyczące stanu prac nad „cyfrową kancelarią”. W planach jest wprowadzenie rozwiązań informatycznych na przełomie lutego i marca 2023 r.

Gościem Prezydium był adw. Michał Szpakowski, przewodniczący Komisji Informatyzacji NRA, który zreferował bieżące sprawy dotyczące informatyzacji organów Adwokatury.

Sprawy finansowe zreferował adw. Henryk Stabla, skarbnik NRA.

Sprawy osobowe zreferował adw. Jarosław Szczepaniak, zastępca sekretarza NRA.

Prezydium omówiło sprawy izbowe i podjęło decyzje.

Adw. Mirosława Pietkiewicz, przewodnicząca Centralnego Zespołu Wizytatorów, zreferowała wyniki wizytacji.

Gośćmi Prezydium byli adw. Przemysław Barchan, dyrektor Instytutu LegalTech NRA, adw. Mirosława Pietkiewicz, przewodnicząca Centralnego Zespołu Wizytatorów, adw. Sławomir Ciemny, przewodniczący Wyższej Komisji Rewizyjnej, adw. Michał Szpakowski, przewodniczący Komisji Informatyzacji.

Prezes NRA interweniuje w sprawie ograniczeń kontaktów osadzonych z rodziną

- **Prawo osób osadzonych w aresztach śledczych i zakładach karnych do kontaktu telefonicznego z osobami najbliższymi i rodziną zostało w praktyce jednostek penitencjarnych ograniczone do jednego telefonu tygodniowo.**
- **To sprzeczne z zapisami nowelizacji Kodeksu karnego, który określa jeden telefon tygodniowo jako przysługujące osadzonemu minimum.**
- **Praktyka ta jest także sprzeczna z konstytucyjnym prawem do ochrony życia rodzinnego oraz z prawem dzieci do kontaktu z obojgiem rodziców.**
- **Zwraca na to uwagę adw. Przemysław Rosati, prezes NRA w piśmie do gen. Jacka Kitlińskiego, dyrektora Generalnego Służby Więziennej.**
- **To już druga interwencja Prezesa NRA w sprawie ograniczania kontaktów telefonicznych osadzonym - pierwsza dotyczyła kontaktów z obrońcami i pełnomocnikami.**

Prezes NRA przypomina, że ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 roku o zmianie ustawy – Kodeks karny wykonawczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2022 r. poz. 1855) przepis art. 8 § 4 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku – Kodeks karny wykonawczy przewiduje, iż skazany pozbawiony wolności może korzystać co najmniej raz w tygodniu z samoinkasującego aparatu telefonicznego do kontaktu ze światem zewnętrznym, a w szczególności z rodziną i osobami bliskimi. W omawianym przepisie dodano również art. 105 § 1a, który stanowi, iż w szczególnie uzasadnionych przypadkach dyrektor zakładu karnego może udzielić zgody na skorzystanie z samoinkasującego aparatu telefonicznego do kontaktu z rodziną i innymi osobami bliskimi poza terminami ustalonymi w porządku wewnętrznym obowiązującym w zakładzie karnym.

Tymczasem adwokaci alarmują, że od czasu wejścia w życie nowelizacji KK praktyka stało się ograniczanie osadzonym prawa do kontaktu telefonicznego z rodziną raz w tygodniu bez wyjątków, co budzi stanowczy sprzeciw środowiska adwokackiego.

Prezes NRA wskazuje, że obecna praktyka narusza również art. 105 § 1 k.k.w., w którym wskazano, iż: „Skazanemu należy umożliwić utrzymywanie więzi przede wszystkim z rodziną i innymi osobami bliskimi przez widzenia, korespondencję, rozmowy telefoniczne, paczki i przekazy pieniężne, a w uzasadnionych wypadkach, za zgodą dyrektora zakładu karnego, również przez inne środki łączności, oraz ułatwić utrzymywanie kontaktów z podmiotami, o których mowa w art. 38 § 1.”. Osoby pozbawione wolności mają prawo do utrzymywania więzi rodzinnych, co jest ważnym elementem w procesie resocjalizacji, a rodzina jest najważniejszym czynnikiem motywacyjnym w tymże procesie. Prawo to jest zgodne z Europejskimi Regułami Więziennymi, które w sposób niebudzący wątpliwości wskazują, iż umożliwienie osobom pozbawionym wolności utrzymywania więzi z rodziną, jest koniecznym warunkiem humanitarnego wykonania kary pozbawienia wolności.

Adw. Przemysław Rosati podkreśla, że obecna praktyka uderza również w podstawowe prawa małoletnich dzieci osób pozbawionych wolności, gdyż art. 9 ust. 3 Konwencji o prawach dziecka stanowi o prawie dziecka do kontaktu z obojgiem rodziców.

Trzeba pamiętać, że rozmowa telefoniczna osoby pozbawionej wolności pozostaje częstokroć jedyną formą kontaktu z najbliższymi w przypadkach, gdy skazany odbywa karę w oddaleniu od aktualnego

miejsca zamieszkania rodziny. Nie sposób uznać, iż sam fakt bezpośredniego kontaktu podczas realizowania prawa do widzeń (skazany – dwa razy w miesiącu, tymczasowo aresztowany – raz w miesiącu), pozwoli osobom pozbawionym wolności utrzymywać więzi rodzinne. Jedyną możliwością utrzymywania przez osadzonych więzi z rodziną jest umożliwienie im kontaktu telefonicznego z bliskimi przynajmniej raz dziennie, tak jak odbywało się to na dotychczasowych zasadach, co nie stoi w sprzeczności z aktualnie obowiązującymi przepisami – zaznacza Prezes NRA.

Na koniec adw. Rosati przypomina, że do ustawowych zadań Służby Więziennej należy zapewnienie nie tylko prawidłowego, ale i praworządnego wykonania kar pozbawienia wolności. Praworządne wykonanie kary, to takie, które zapewnia skazanym realizację ich podstawowych praw i wolności, w tym również prawo do utrzymywania więzi z rodziną oraz osobami bliskimi. Standard ten wynika zarówno z przepisów rangi ustawowej, konstytucyjnej, jak i z aktów prawa międzynarodowego. Również Europejski Trybunał Praw Człowieka wskazuje, że osoba pozbawiona wolności ma prawo do poszanowania życia rodzinnego, a władze penitencjarne winny szczególnie wspierać osadzonych w zakresie możliwości utrzymywania przez nich więzi z rodziną oraz osobami dla nich najbliższymi.

[\(czytaj pismo Prezesa NRA\)](#)

[\(czytaj więcej o interwencji Prezesa NRA ws. kontaktu telefonicznego osadzonych z obrońcą\)](#)

Prezes NRA interweniuje w sprawie ograniczeń kontaktów telefonicznych osadzonych z rodziną

Sprawozdanie z Sesji Plenarnej CCBE - 25 listopada 2022

- Sesje Plenarne CCBE to całonocne posiedzenia wszystkich delegacji wraz z prezydencją i pracownikami CCBE oraz zaproszonymi gośćmi - speakerami zewnętrznymi, a także byłymi Prezydentami CCBE / zazwyczaj udział bierze w takim posiedzeniu 150 - 200 osób /.
- W czasie ostatniej sesji 25 listopada 2022 w Brukseli Naczelną Radę Adwokacką reprezentował adw. Bartosz Grohman, wiceprezes NRA a zarazem przewodniczący Polskiej Delegacji do CCBE oraz p. mec. Maria Ślęzak, członek polskiej delegacji z ramienia KIRP a zarazem prezes CCBE w 2015 roku.

Prezes CCBE James McGuill otworzył sesję i przywitał delegację z Monako.

Zgłoszono kilka uwag wstępnych. James McGill złożył sprawozdanie z działania Prezydium CCBE, omówił też działania na forum EU.

Przyjęto protokoły z posiedzeń Standing Committee.

Najistotniejsze sprawy podczas sesji to:

1. przyznanie dorocznej **nagrody CCBE za zasługi w zakresie obrony praw człowieka** ukraińskiemu samorządowi prawników UNBA oraz ukraińskiej prawniczkę Nadii Volkovej. Ich zasługi zostały nagrodzone przez zebranych długimi owacjami na stojąco.

Następnie głos zabrał Stefan von Raumer, który uzasadnił przyznanie nagrody Nadii Volkovej i UNBA. Stefan przypomniał, że ukraińscy adwokaci pracują pomimo wojny i bombardowań. Było wiele przypadków, kiedy sąd musiał przerywać rozprawy i kierować wszystkich do schronu. Trudno w takich okolicznościach wykonywać swoje obowiązki.

Chwile później Nadia Volkova połączyła się za pomocą łącza video. Podziękowała za okazane uznanie i prosiła o wspieranie Ukrainy w samotnej walce. Opowiedziała, że kiedy była małą dziewczynką, marzyła, aby być prawnikiem i zmieniać świat na lepsze. Nigdy jednak nie przypuszczała, że stanie się to jej wojenną rzeczywistością. Każdy może coś wnieść w ulepszanie świata. Wszystkie delegacje zgotowały jej owację na stojąco.

Następnie wręczono nagrodę dla UNBA. Odebrała ją prezes UNBA Lidia Izovitoba – Prezes UNBA i wiceprezes UNBA Valentin Gvozdiy. Przemówienie Lydii było przepełnione emocjami i łzami wdzięczności za uznanie i wsparcie. Przypomniała, że UNBA powstała 18 listopada 2012 i wtedy adwokatura ukraińska była już prawdziwie niezależna i samorządna. Wprowadzono mechanizmy regulacyjne, rejestracyjne i szkoleniowe.

1. Dokonano **wyboru nowej Prezydencji na 2023r.:**

Prezydentem został Panagiotis Perakis z Grecji

Pierwszym zastępcą Pierre- Dominique Schupp ze Szwajcarii

Drugim zastępcą Thierry Vickers z Francji

Trzecim zastępcą Roman Zavrsek ze Słowenii

Gościem Sesji Plenarnej była Salla Saastamoinen z Komisji Europejskiej, dyrektor generalny ds. cywilnej i gospodarczej sprawiedliwości i konsumentów oraz Marie Arena – przewodnicząca podkomisji Praw Człowieka Parlamentu Europejskiego.

Salla mówiła m.in. o zachowaniu tajemnicy adwokackiej. Omówiła przykłady zagrożeń rule of law w poszczególnych państwach. Nawiązała do wojny w Ukrainie i zagrożeń stąd wynikłych dla systemu wymiaru sprawiedliwości w Ukrainie. Znacząco wzrosło zagrożenie dla zachowania niezależności prawników. Zapowiedziała, że Komisja będzie wspierała prawników, gdzie tylko będzie można. Zachęcała do zacieśniania współpracy między organizacjami międzynarodowymi i współpracy z kolegami z Ukrainy. Proponowała ujednoczenie definicji przestępstw gospodarczych. W poszczególnych jurysdykcjach definicje nieco się różnią, co sprzyja unikaniu odpowiedzialności. Zapowiedziała też zmiany w zasadach definiowania procedur upadłościowych konsumentów.

Po wystąpieniu Sally Ondrej Leciak z delegacji słowackiej dopytywał o stanowisko Komisji Europejskiej w zakresie nadużywania aresztów tymczasowych oraz warunków w jakich osadzani są

podejrzani. Salla odpowiedziała, że choć w jej spektrum dziana nie leży prawo karne, to zapewniła, że Komisja się temu przygląda i w przyszłym roku zostaną podjęte działania przez następną Komisję. Będą zaproponowane nowe zapisy w dyrektywach.

Z kolei Marie Arena omówiła działania Podkomisji Praw Człowieka Parlamentu Europejskiego. Wygłosiła też laudację na rzecz nagrodzonej Nadii Voilkovej. Marie jest aktywna w działaniach na rzecz praw człowieka. W 2019 udzieliła wywiadu, w którym opowiedziała czym zajmuje się podkomisja Praw Człowieka Parlamentu Europejskiego.

[\(przejdź do wywiadu\)](#)

Kolejne ważne sprawy, który były przedmiotem obrad w czasie Sesji Plenarnej to:

- zmiana do statutu CCBE o możliwości zawieszenia lub **wykluczenia członka CCBE** (po jego uprzednim wysłuchaniu), jeżeli kraj z którego pochodzi dany samorząd przestał być członkiem Rady Europy. Zmiany w statucie CCBE zreferowała Anne Brigitte Gammeljord. Zmiany przyjęto jednogłośnie.

- zmiana statusu członkowskiego samorządów **Ukrainy i Mołdawii** z członków obserwatorów na członków stowarzyszonych w związku z uzyskaniem przez te kraje statusu kandydatów do Unii Europejskiej. Roman Zavrsek zreferował temat a zmiany przyjęto jednogłośnie.

- Sprawy finansowe zreferowała Claudia Seibel. Budżet CCBE wynosi ok. 2 mln EURO rocznie. Koszty rosną. Omówiła rekomendację w zakresie proponowanych cięć kosztów operacyjnych. Stwierdziła, że należy ograniczyć wyjazdowe sesje i spotkania poza Brukselę. Zaproponowała organizację 1-2 Standing Committees w formie zdalnej. Poczynione w ostatnich 5 latach oszczędności pozwalają bezpiecznie pokrywać bieżące deficyty, ale cięcia kosztów zdają się niezbędne. Propozycję Komitetu Finansowego przyjęto. Claudia zaproponowała podwyżkę składek o 3.5%. Uchwalono budżet na 2023r. - w związku ze znaczącym wzrostem wszelkich kosztów działania CCBE składka członkowska na przyszły rok ulega podwyższeniu zgodnie z rekomendacją o 3,5%;

- przedstawiono informacje, że delegacje winny wysuwać **kandydatury na przewodniczących** następujących **komisji**: komisji ds. podatków, komisji ds. społecznej odpowiedzialności biznesu, komisji ds. prawa rodzinnego, komisji ds. samorządów obserwatorów (PECO), komisji ds. przeciwdziałania praniu brudnych pieniędzy;

- uchwalono dokument pod nazwą: „**Kluczowe zagadnienia z zakresu Społecznej Odpowiedzialności Biznesu przedstawione pod rozważaniem prawników i ich samorządów**”. W dokumencie znajduje się rys historyczny, ale przede wszystkim zawiera on szereg wskazówek na temat stosowania przez prawników - w ramach prowadzonej przez nich działalności zawodowej - zasad, wynikających ze społecznej odpowiedzialności biznesu. Zawiera też szereg praktycznych uwag dla prawników - doradców podmiotów gospodarczych, które stosują zasady społecznej odpowiedzialności biznesu z własnej inicjatywy bądź dlatego, że są zobowiązane do tego przez przepisy prawa (duże przedsiębiorstwa). Temat zreferowała Alix Frank-Thomasser. Delegacje przyjęły stanowisko zaproponowane przez Alix. Chociaż delegacja włoska składała zastrzeżenie do treści stanowiska - Mec. Maria Ślęzak w imieniu polskiej delegacji poparła stanowisko Komitetu CSR.

- uchwalono uwagi CCBE odnośnie do Projektu nowej dyrektywy w sprawie **przeciwdziałania seksualnemu wykorzystywaniu dzieci**. Wniesione uwagi zmierzają przede wszystkim do zapewnienia należytej ochrony tajemnicy zawodowej prawników. Zostaną one przedstawione Komisji Europejskiej z nadzieją na wprowadzenie stosownych zmian do Projektu.

- uchwalono stanowisko CCBE w sprawie projektu rozporządzenia Komisji Europejskiej o **harmonizacji przepisów dotyczących dostępu do danych i używania danych**. CCBE uważa, że zakres tego rozporządzenia jest zbyt szeroki i nie zapewnia ochrony danych objętych tajemnicą

zawodową prawników. W szczególności zwrócono uwagę, że winny być zdefiniowane takie pojęcia jak: „wyjątkowa potrzeba” czy „publiczna sytuacja nadzwyczajna” ponieważ brak tych definicji będzie prowadził do rozbieżnych interpretacji i w konsekwencji będzie dochodziło do naruszania praw podstawowych obywateli. Rozporządzenie winno wyraźnie zakazywać możliwości żądania danych objętych tajemnicą zawodową. Jiri Novak zreferował propozycję stanowiska w zakresie Data Act (propozycja roboczego stanowiska CCBE w sprawie uregulowania zasad dostępu fair do używania danych). Dokument zaproponowany przez Komitet IT został przyjęty.

- uchwalono rekomendacje CCBE w sprawie **nieodpłatnej pomocy prawnej dla migrantów**. Dokument ten postuluje zwiększenie dostępności pomocy prawnej dla tej grupy osób, upowszechnianie informacji o tym, że taka pomoc jest dostępna, konieczność objęcia szczególną opieką dzieci, którym w ich wędrówkach nie towarzyszą rodzice, konieczność zapewnienia przez Komisję Europejską większych środków na ten cel. W rekomendacjach podano wiele przykładów dobrych praktyk w tym zakresie. **Warto, aby na powstanie tego dokumentu zwrócić uwagę osób zajmujących się w naszym samorządzie pomocą dla migrantów, co ma w obecnej chwili szczególne znaczenie ze względu na obecność w Polsce milionów emigrantów z Ukrainy. Dokument referowała Noemi Alarcon Velasco.**

- uchwalono **Wytyczne w sprawie ustanowienia statusu prawników zagranicznych w krajach członkowskich CCBE**. W związku z tym, że zasady wykonywania zawodu przez prawników spoza Unii Europejskiej w krajach członkowskich regulują przepisy wewnętrzne każdego kraju Wytyczne mają charakter niewiążący, mogą jednak stanowić znaczącą pomoc dla poszczególnych samorządów. Temat referował Carlo Forte. Takie niewiążące wytyczne opisują model funkcjonowania zagranicznych doradców prawnych, włączając w to warunki do uzyskania uprawnień zawodowych i definicję praktyki prawnej zagranicznych prawników, którzy mogliby praktykować w krajach członkowskich CCBE. Dokument zawiera techniczne wsparcie w zakresie przedstawienia pytań które mogą być przydatne dla narodowych organizacji prawniczych w zakresie ustanawiania statusu takich osób w poszczególnych jurysdykcjach. Wytyczne przede wszystkim regulują kwestie dotyczące udzielania licencji oraz zakresu pomocy prawnej jaka może być świadczona przez prawników z tych krajów, a także obowiązujących ich zasad etyki i ich ewentualnej odpowiedzialności dyscyplinarnej.

-przedstawiono informację na temat działań CCBE, zmierzających do **pozyskiwania większych funduszy na szkolenie prawników**. Analiza CCBE wykazuje, że pozyskanie środków na projekty Komisji Europejskiej jest bardzo trudne (skomplikowane procedury) i niezwykle długo trwające. Stopień trudności powoduje, że samorządy same nie występują na ogół o przyznanie tych środków, przyłączają się raczej do projektów prowadzonych przez Europejską Fundację Prawników (ELF), która jest wysoko wyspecjalizowana w pozyskiwaniu środków na organizowanie różnorodnych szkoleń. Zwrócono uwagę na popularność webinarium – w tym roku zostały zorganizowane 3 webinaria przez CCBE i ELF, w których wzięły udział setki prawników – np. Inwigilacja i wpływ nowoczesnych narzędzi szpiegowskich na prawa człowieka ok. 800 uczestników. Webinaria okazały się jedną z najlepszych form szkolenia- uczestnicy oszczędzają czas i pieniądze, które trzeba zaangażować dla uczestniczenia osobiście w szkoleniach. Organizator jest natomiast w stanie zaprosić wielu specjalistów z Komisji Europejskiej, czyli wiadomości z pierwszej ręki, a także bardzo dobrych speakerów na wydarzenie jedno dla tak ogromnej ilości osób (jeżeli byłoby kilka/kilkanaście takich seminariów to zaproszenia przez speakerów nie byłyby przyjęte). Apel do samorządów, aby szeroko promowały info o webinarium, nie tylko na stronie KIRP czy Adwokatura.pl ale także w izbach lokalnych. Peter McNamee zreferował plan działania dla 3-letniej perspektywy w zakresie poprawy dostępu do środków unijnych dla prawników z UE. W toku dyskusji zauważono, że wciąż środki na szkolenia prawników dystrybuowane są nierówno. Największymi beneficjentami są sędziowie i prokuratorzy. Trzeba zwiększyć nakłady na szkolenia adwokatów.

Podczas sesji wystąpili także:

Valentin Gvozdiy z UNBA podziękował za nagrodę. Przypominał, że w całej Ukrainie jest energetyczny blackout i omówił sytuację w Ukrainie jako krytyczną. Istnieje obawa jak obywatele przetrwają zimą.

Podczas wojny UNBA mimo przeciwności rosła w siłę. Przyjęto wielu nowych członków, w szczególności młodszych adwokatów. UNBA świętowała niedawno swoje 10-lecie, jest młodą organizacją, sensu largo, albowiem średni wiek Ukraińskiego adwokata zrzeszonego w UNBA wynosi zaledwie 39 lat. Valentin Gvozdiy mówił o katastrofie w Ukrainie. Nie ma prądu, wody, internetu i komunikacji. Powtórzył obawy, że nie wie, jak Ukraińcy przeżyją zimę. UNBA zainicjowała „unbreakable centers” – centra/schrony dla obywateli aby naładować telefonu, latarki. Tam będzie Internet łączony za pomocą starlinka. UNBA zapewnia rejestr adwokatów online i jest kluczowe, aby taki rejestr utrzymać i zapewnić sdom do niego dostęp. Zaapelował o pomoc społeczności międzynarodowej w organizowaniu wyposażenia. Ukraińcy nie chcą pieniędzy bo nie da się i tak nic kupić w Ukrainie. Potrzebują generatorów prądu. Na sesji plenarnej obecna była także Lidiya Izovitoba – Prezes UNBA (Ukraińskiej Narodowej Rady Adwokackiej).

Laurent Petiti zabrał głos w zakresie stosowania sankcji nałożonych przez UE. Zwrócił uwagę, że sankcje są niejasne w odniesieniu do świadczenia pomocy prawnej przez zatrudnionych w korporacjach prawników na Stanowisku radców prawnych.

Pełne teksty wszystkich stanowisk uchwalone/przyjęte na Sesji Plenarnej znajdują się na stronie CCBE.

Podczas sesji były okazje do rozmów w mniejszych gremiach. Adw. Bartosz Grohman rozmawiał z Sallą Saastamoinen wskazując, że choć stanowisko Komisji wobec Polski jest zrozumiałe, to wstrzymywanie płatności środków Unijnych do Polski przedkłada się na sytuacje obywateli i samorządów lokalnych, którzy winy za naruszenia przepisów traktatowych nie ponoszą.

Jedno wybrzmiewało klarownie – wszyscy rozmówcy polskiej delegacji są wdzięczni za pomoc Polski dla Ukrainy i dostrzegają pomoc polskiego społeczeństwa.

Oprac. R.pr. Maria Ślęzak i adw. Bartosz Grohman

Paryska izba rozpoczęła nowy rok adwokacki

- **W dniach 23 - 25 listopada w Paryżu odbyła się coroczna międzynarodowa konferencja Izby Paryskiej (Rentree de Barreaux) związana z rozpoczęciem kolejnego roku adwokackiego.**
- **Naczelną Radę Adwokacką na uroczystościach reprezentowali adw. Bartosz Grohman, wiceprezes NRA oraz adw. Sławomir Ciemny, Przewodniczący Wyższej Komisji Rewizyjnej.**

Wydarzenie wpisuje się w doroczny kalendarz istotniejszych adwokackich wydarzeń międzynarodowych w Europie, na które przybywają reprezentacje izb adwokackich z całego świata. Jest to doskonała okazja do wymiany doświadczeń adwokatów z różnych jurysdykcji.

Aktywności rozłożone zostały na trzy dni.

W środę, 23 listopada, pierwsze spotkanie odbyło się w centrum L"EFB, l'Ecole de Formation, gdzie odbywają się szkolenia młodych adwokatów. Do siedziby centrum szkolenia przybyli liczni aplikanci oraz delegacje zagraniczne, co było okazją do odświeżania kontaktów i wymiany doświadczeń. Sytuacja w Polsce, dotycząca praworządności, wzbudzała spore zainteresowanie rozmówców. Mec. Grohman i mec. Ciemny wyjaśniali sytuacje w sądach i trybunałach. Zainteresowanie sprawami polskimi jest wyraźne.

W czwartek, 24 listopada, przedstawiciele Naczelnej Rady Adwokackiej wzięli udział w spotkaniu gości Izby adwokackiej w Paryżu w pięknych wnętrzach Maison du Barreaux przy rue Harlay. Podczas spotkania delegacji przedstawiciele NRA rozmawiali na tematy problematyczne w różnych jurysdykcjach. Wymieniano się doświadczeniami i omawiano m.in. pogłębiające się problemy z dostępem do wymiaru sprawiedliwości (wykładniczo rosną koszty postępowań), przybywa uregulowań zbytnio formalizujących procesy sądowe, jak i wydłuża się czas oczekiwania na rozstrzygnięcia procesowe.

Ciekawe uwagi padły np. na temat sytuacji w Libanie - małe państwo z kilkumilionową populacją przyjęło 2-3 miliony uchodźców z Syrii. Sparaliżowało to funkcjonowanie państwa. Liban został pozostawiony sam sobie ze swoimi problemami. Adwokaci w Libanie mierzą się z problemami upadających instytucji państwa. Rozmowy toczyły się też na temat aspektów pomocy prawnej obywatelom Ukrainy. W wydarzeniu uczestniczył także adw. Mikołaj Pietrzak, dziekan Okręgowej

Rady Adwokackiej w Warszawie oraz adwokat Aleksandra Stępniewska. Pani Mecenas jest liason Izby Warszawskiej z samorządem paryskim - jest nie tylko adwokatem warszawskim, ale także paryskim.

Po południu odbyła się konferencja, której tematem była ochrona prawna środowiska naturalnego. Tematyce tej poświęcony był pierwszy panel. Paneliści dyskutowali, czy środowisku naturalnemu należy przyznać osobowość prawną i w jaki sposób przyznanie osobowości prawnej naturze realnie może przyczynić się do lepszej ochrony środowiska naturalnego. Ciekawie wybrzmiały rozważania wokół kwestii: jakie prawa podmiotowe należałoby przyznać środowisku naturalnemu i komu należałoby przyznać legitymację do urzeczywistniania praw środowiska naturalnego choćby przed sądami? Analizowano również w jaki sposób można by zapewnić prawom podmiotowym środowiska naturalnego efektywność.

Kolejny panel poświęcony był zagadnieniom związanym przyznaniem statusu prawnego uchodźcom klimatycznym. Temat o tyle ważny, gdyż Europa mierzy się z napływem osób z obszarów zagrożonych brakiem wody czy upałów. Wskazywano także na ryzyko wzrostu poziomu mórz.

W piątek zorganizowano uroczyste otwarcie roku adwokackiego w Teatrze Chatelet. Był to najważniejszy punkt w kalendarzu 3-dniowych uroczystości. Przemówienia Pani Dziekan Izby Paryskiej adw. Julie Couturier, Wice-dziekana Izby - pana mec. Vincent Nioré, Ministra Sprawiedliwości - Pana Eric Duponda-Morettiego oraz Mera Paryża, Pani Anne Hidalgo koncentrowały się wokół potrzeby prawnej ochrony środowiska naturalnego, a także wokół obrony zasady rządów prawa oraz tajemnicy adwokackiej.

Wieczorem uroczystości zakończyła oficjalna kolacja w pomieszczeniach Senatu Republiki Francuskiej w Palais de Luxembourg.

Delegacja NRA w Conseil National de Barreaux

Sobota 26 listopada była ostatnim dniem pobytu delegacji Naczelnej Rady Adwokackiej w Paryżu. Po uroczystościach związanych z Rentree de Barreaux organizowanych przez Paryską Izbę Adwokacką przyszedł czas na spotkanie w CNB (Conseil National de Barreaux) odpowiednika polskiej NRA.

Adw. Bartosz Grohman, wiceprezes NRA oraz adw. Sławomir Ciemny, przewodniczący Wyższej Komisji Rewizyjnej, zostali zaproszeni na spotkanie w siedzibie CNB przy Boulevard Hausmann 180. Celem spotkania było rozwijanie wzajemnych kontaktów, ale przede wszystkim zbieranie doświadczeń francuskich kolegów związanych z zakupem i remontem siedziby CNB w szczególności w kontekście poszukiwań nowej siedziby dla NRA. Delegaci NRA zostali oprowadzeni po budynku. Siedzibę stanowi okazała kamienica 6-cio piętrowa z garażem podziemnym i audytorium na około 100 osób. Delegaci NRA mieli okazję obejrzeć liczne pomniejsze sale konferencyjne, gabinet prezesa CNB Jerome'a Gavaudana, sekretariatu i biura poszczególnych pionów. Kamienica zrobiła ogromne wrażenie. Wystarczy tylko powiedzieć, że w biurze CNB pracuje ok. 80 osób, z czego samo zaplecze informatyczne tworzy 20 zatrudnionych informatyków.

Następnie CNB urządziło robocze przyjęcie dla delegacji zagranicznych. Były kolejne okazje do rozmów i wymiany doświadczeń. Obecni byli członkowie Prezydium CCBE, byli dziekani paryskiej Izby Adwokackiej, delegaci z jurysdykcji francuskojęzycznych, oraz zaproszeni goście z międzynarodowych organizacji prawniczych w tym także organizacji azjatyckich i afrykańskich. Doświadczenia i cenne wskazówki kolegów z CNB zostaną wzięte pod uwagę przy wyborze nowej siedziby NRA.

Warszawska Adwokatura z nagrodą Ludovic Trarieux International Human Rights Prize

Izba Adwokacka w Warszawie została uhonorowana specjalną nagrodą Ludovic Trarieux International Human Rights Prize za rok 2022 - jedną z najbardziej prestiżowych nagród międzynarodowych przyznawanych obrońcom praw człowieka i organizacjom stojącym na ich straży.

- Nagroda ta stanowi symboliczny wyraz uznania międzynarodowej społeczności prawników dla pracy polskich adwokatów i adwokatki, którzy w ostatnich latach z ogromną determinacją występują w obronie praw człowieka i rządów prawa. Nagrodą wyróżniana została Adwokatura Warszawska. Jednak uważam, że zapracowali na nią wszyscy polscy adwokaci, niezależnie od miejsca, w którym występują. To wyraz uznania dla adwokatów i adwokatki, którzy w całej Polsce bronili pokojowych demonstrantów, reprezentowali represjonowanych sędziów i prokuratorów, upominali się o prawa uchodźców, występowali w obronie praw człowieka - podkreśla adv. Mikołaj Pietrzak, dziekan Okręgowej Rady Adwokackiej w Warszawie.

Poza Izba Adwokacką w Warszawie, nagrodą indywidualną za rok 2022 uhonorowany został Amirsalar Davoudi (داوودی امیرسالار) - irański prawnik, który za swoją działalność na rzecz praw człowieka został skazany na 30 lat więzienia i 111 batów. Jest przetrzymywany w irańskim więzieniu od listopada 2018 r. Zarzuty, za które został skazany są wprost związane z jego wcześniejszą pracą jako obrońcy irańskich więźniów politycznych oraz przedstawicieli mniejszości religijnych i etnicznych. Jego nieoceniona praca dokumentująca naruszenia praw człowieka w Iranie została uznana za „propagandę przeciwko państwu”.

Nagroda Ludovic Trarieux International Human Rights Prize została ufundowana w roku 1984 przez francuskiego prawnika Bertranda Favreau, w celu wyróżnienia prawników, których praca w istotny sposób przyczyniła się do obrony praw człowieka, umacniania rządów prawa lub przeciwdziałania nietolerancji i rasizmowi. Jej patronem jest Ludovic Trarieux (1840 - 1904), francuski prawnik, który w trakcie tzw. afery Dreyfusa założył we Francji Ligę Praw Człowieka. Nagroda ta po raz pierwszy została przyznana w roku 1985, zaś jej laureatem był wówczas Nelson Mandela.

Od roku 2003 nagroda przyznawana jest na podstawie decyzji kilku zaangażowanych instytucji: Instytutu Praw Człowieka Izby Adwokackiej Bordeaux, Instytutu Praw Człowieka Izby Adwokackiej w Paryżu, Instytutu Praw Człowieka Izby Adwokackiej w Brukseli, Związku Ochrony Praw Człowieka w Rzymie, Izby Adwokackiej w Amsterdamie, Izby Adwokackiej w Genewie, Izby Adwokackiej w Luksemburgu, Izby Adwokackiej w Berlinie, Międzynarodowego Stowarzyszenia Prawników (UIA) oraz Europejskiego Instytutu Praw Człowieka Adwokatur (IDHAE).

Począwszy od roku 2016, obok nagrody dla obrońcy praw człowieka (tradycyjnie jednej lub kilku osób fizycznych), przyznawana jest również nagroda specjalna, honorująca instytucję zrzeszającą prawników, która w szczególny sposób wpisała się w wartości leżące u podstaw nagrody. Do tej pory nagrodę tą Jury zdecydowało się przyznać trzykrotnie: Izbie Adwokackiej Beludżystanu (2017 r.), Izbie Adwokackiej w Diyarbakir (2018 r.), Izbie Adwokackiej w Beirucie (2021 r.). W roku 2022 nagroda specjalna została przyznana po raz czwarty w historii i trafiła do Izby Adwokackiej w Warszawie.

Adw. Przemysław Rosati, prezes NRA, składa serdeczne gratulacje adwokatom izby warszawskiej.

"Kozietulskiego 6" - filmowe wspomnienie mec. Wende

28 listopada br. sala kinowa w Kinotece PKiN wypełniła się po brzegi. Licznie przybyli adwokaci i aplikanci z naszej Izby wśród których mec. Edward Wende cieszył i cieszy się nadal wielkim szacunkiem i autorytetem. Nie zabrakło także przyjaciół i znajomych. Gośćmi honorowymi byli członkowie rodziny apl. adw. Małgorzata Wende Wardyńska wraz z mężem adw. Tomaszem Wardyńskim, adw. Jakub Wende, obecnie członek Naczelnej Rady Adwokackiej a także reżyser filmu Michał Rogalski.

W tym roku 28 maja br. obchodziliśmy okrągłą, już 20. rocznicę śmierci wybitnego warszawskiego adwokata i wspaniałego człowieka. Edward Wende był także politykiem, posłem, senatorem RP oraz

sędzią Trybunału Stanu. Uchodził za jednego z najlepszych mówców warszawskiej Palestry.

Dokument „Kozietulskiego 6” powstał na podstawie scenariusza Bożeny Walewskiej. Reżyserem filmu jest Michał Rogalski a autorem zdjęć Kacper Lisowski. Film został zrealizowany w 2004 r. na zlecenie TVP. Akcja filmu toczy się wokół mieszkania i gabinetu na Żoliborzu, w którym spędził swoje ostatnie lata.

Pokaz spotkał się z ciepłym przyjęciem widowni z racji przedstawionego w nim wielowymiarowego i prawdziwego obrazu głównego bohatera. Obrazu człowieka, który – podobnie jak ks. Jerzy Popiełuszko, jego przyjaciel – miał łatwość w „kontakcie z ludem” i był niezwykle towarzyską osobowością, jak wypowiadało się o nim w filmie wielu znajomych. W słynnym procesie zabójców księdza, Edward Wende podjął się nie tylko roli oskarżyciela posiłkowego, ale przede wszystkim obrony dobrego imienia księdza i swojego przyjaciela.

W filmie wykorzystano wypowiedzi współpracowników, przyjaciół i znajomych bohatera, wśród nich m. in. mec. Ryszarda Sicińskiego – patrona Edwarda Wende podczas aplikacji adwokackiej, mec. Tadeusza de Virion, mec. Krzysztofa Piesiewicza, ks. Jan Sikorskiego, prof. Leon Kieresa, Leszka Moczulskiego, Małgorzaty Braunek, Andrzeja Krajewskiego oraz Jerzego Iwaszkiewicza. Rozmowy były przeplatane materiałami archiwalnymi TVP, dokumentacją wideo Sejmu i Senatu RP oraz materiałami ze zbiorów prywatnych rodzin Wende i Blikle.

Rozmowa po filmie, którą poprowadził adw. Mikołaj Pietrzak, dziekan Okręgowej Rady Adwokackiej w Warszawie, wywołała falę wzruszających i żywych wspomnień.

Rozpoczynając rozmowę zwrócił uwagę na dydaktyczną rolę filmu szczególnie dla młodego pokolenia adwokatów i aplikantów. To są czasy Adwokatury jakiej niektórzy już nie pamiętają. Wyraził także radość z licznej obecności przedstawicieli aplikantów izby warszawskiej.

Reżyser filmu Michał Rogalski podkreślał, że chciał stworzyć dokument o „człowieku z krwi i kości”, obraz bez lukru, obraz wybitnego adwokata, męża, ojca rodziny, polityka i kolegi w środowisku adwokackim. Postać jaką był Edward Wende, jak

podkreślał, broni się sama swoimi dokonaniem w życiu zawodowym, społecznym i osobistym.

Syn - Jakub Wende, który kontynuuje rodzinne tradycje adwokackie, opowiadał, że Tata nigdy nie namawiał go do bycia adwokatem. Kiedy jednak Jakub zdecydował sam, ojciec był niezwykle dumny i bardzo się z tego cieszył. Wspominał także o zamiłowaniu ojca do motocykli. Wiele osób do dziś pamięta wyjątkowy przejazd motocykli i huk silników w dniu pogrzebu Edwarda Wende. - *To był moment, w którym już całkowicie się rozkleiłem, nie byłem w stanie opanować emocji,* wspominał syn.

Córka Małgorzata podziękowała Fundacji dla Polski, pod skrzydłami której od 2003 roku działa fundusz im. Edwarda J. Wende. Fundusz został założony przez członków rodziny z inicjatywy Agnieszki Wende, siostry mecenasa. Utrzymuje się dzięki wsparciu firm, instytucji i osób prywatnych. Fundacja dla Polski w imieniu fundatorów zarządza funduszem i sprawuje opiekę nad wszelkimi działaniami organizacyjnymi. Do zeszłego roku przyznano 14 nagród osobom wyróżniającym się w swojej działalności odwagą cywilną i niezłomnością zasad oraz bezinteresownie działającym na rzecz dobra publicznego. Są to zarówno prawnicy, jak i osoby zaangażowane w rozwój kultury prawnej. Jednym z laureatów jest adw. Mikołaj Pietrzak, dziekan Okręgowej Rady Adwokackiej. Laureatką nagrody wręczonej w 2021 roku została prokurator Ewa Wrzosek. Izba Adwokacka w Warszawie jest partnerem nagrody od kilku ostatnich lat.

Przyjaciel Edwarda Wende adw. Tomasz Wardyński podkreślił, iż miał on w sobie cechy męża stanu, dziecka i szalenie odważnego człowieka. - *Dzisiejsza polityka w Polsce z nim mogłaby wyglądać zupełnie inaczej, byłby dzisiaj bardzo potrzebny* - dodał wyraźnie wzruszony.

Na zakończenie dyskusji Edwarda Wende wspominali także obecni na widowni nestor warszawskiej palestry - Jan Ciećwierz, warszawski cukiernik i przyjaciel rodziny - Andrzej Blikle oraz aktorka - Maja Komorowska.

W spotkaniu wzięli udział adw. Bartosz Grohman, wiceprezes NRA oraz adw. Sławomir Ciemny, przewodniczący Wyższej Komisji Rewizyjnej Adwokatury, adw. Jacek Trela, były prezes NRA i przyjaciel rodziny, adw. Andrzej Tomaszek, członek NRA. Okręgową Radę Adwokacką

reprezentował adw. Jakub Jacyna, sekretarz Rady, adw. Andrzej Orliński oraz adw. Maciej Ślusarek.

Po seansie i dyskusji uczestnicy rozpoczęli kulturalne wspomnienia przy lamce wina w wyjątkowych wnętrzach kawiarni kinowej.

Partnerem wydarzenia była Kinoteka Multiplex – nowoczesny kompleks kinowy z 8 salami w wyjątkowych wnętrzach Pałacu Kultury i Nauki. W tym miejscu znajdowały się kiedyś sztandarowe sale kinowe, takie jak Przyjaźń, Wiedza, czy Młoda Gwardia. Styl multipleksu łączy w sobie socrealistyczną architekturę z tradycją powojennej Warszawy.

Dziękujemy wszystkim, którzy się zaangażowali w organizację pokazu, a w szczególności adw. Maciejowi Ślusarkowi za pomoc w kwestiach związanych z licencją filmową, adw. Marii Kozłowskiej, apl. adw. Rafałowi Skaradzińskiemu, apl. adw. Michałowi Terebeckiemu, apl. adw. Annie Pietrzak, apl. adw. Ewie Błędniak oraz apl. adw. Patrycji Łukaszewicz. Wieczór został zorganizowany z inicjatywy Komisji Integracji Środowiskowej Kultury i Sportu przy ORA w Warszawie.

Podsumowując ten wspomnieniowy wieczór nie sposób nie przytoczyć słów Andrzeja Dobosza, literata i felietonisty, który we wspomnieniach o swoim przyjacielu mec. Edwardzie Wende kilka lat temu napisał „*Mam poczucie, że żale i zarzuty, jakie żywimy pod adresem polskiej klasy politycznej, w żadnej mierze nie odnoszą się do niego*”.

Aleksander Rzepecki, Dyrektor Biura Prasowego

adw. Monika Rajska, Przewodnicząca Komisji

Członkowie bielskiej izby złożyli hołd adwokatom-więźniom Auschwitz

Przedstawiciele Okręgowej Rady Adwokackiej w Bielsku-Białej złożyli hołd kolegom-adwokatom, więzionym i pomordowanym w obozie Auschwitz.

Publikujemy relację autorstwa adw. Rafała Guzika – przewodniczącego Komisji Historii i Tradycji przy Okręgowej Radzie Adwokackiej w Bielsku-Białej.

„Kto nie pamięta historii, skazany jest na jej ponowne przeżycie” – mawiał George Santayana. Były niemiecki obóz koncentracyjny KL Auschwitz-Birkenau jest miejscem szczególnym na mapie świata. Jego usytuowanie na obszarze naszej Izby Adwokackiej także nie pozwala przejść obok niego obojętnie. Dlatego też, powodowani pamięcią o naszych kolegach-adwokatach, więzionych i pomordowanych w obozie Auschwitz, w dniu 26 listopada 2022 r. postanowiliśmy odwiedzić to miejsce, by złożyć im należyty hołd.

Na początku naszej wizyty, delegacja naszej Izby pod przewodnictwem Dziekana Okręgowej Rady Adwokackiej w Bielsku-Białej adw. Krzysztofa Steca złożyła symboliczny wieniec pod Ścianą Straceń – na dziedzińcu Bloku 11. Następnie udaliśmy się do Międzynarodowego Centrum Edukacji o Auschwitz i Holokauście na wykład dr. Jerzego Dębskiego – autora książki „Polscy adwokaci w obozie koncentracyjnym Auschwitz 1940-1945”. Dr Jerzy Dębski przybliżył w swym wystąpieniu dzieje adwokatów więzionych i pomordowanych w KL Auschwitz. Po krótkiej przerwie, przy udziale przewodnika z Muzeum, rozpoczęliśmy zwiedzanie byłego obozu macierzystego (Auschwitz). Wszyscy uczestnicy byli żywo zainteresowani niezwykłą historią tego miejsca, a warunki atmosferyczne, jakie panowały tego dnia, z pewnością potęgowały przygnębiające wrażenie.

Kilka godzin spędzonych w Miejscu Pamięci okazało się jednak niewystarczające, by poznać choć w minimalnym stopniu historię byłego obozu Auschwitz. W związku z tym na wiosnę 2023 r. planowana jest kolejna wizyta, tym razem do byłego obozu KL Auschwitz II-Birkenau.

Dziękujemy za możliwość naszego spotkania pracownikowi Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau – Panu Piotrowi Supińskiemu, który koordynował naszą wizytę. Słowa uznania należą się także Panu dr. Jerzemu Dębskiemu za przybliżenie dziejów naszych kolegów w obozie Auschwitz, a także przewodnikowi Panu Markowi Bzdule za interesujące przedstawienie dziejów obozu, pomimo ograniczonego czasu zwiedzania.

Wykorzystanie sztucznej inteligencji w pracy prawnika - zmiana terminu

- Komisja Aplikacji Adwokackiej Naczelnej Rady Adwokackiej serdecznie zaprasza na ogólnopolskie zajęcia dodatkowe dedykowane aplikantom adwokackim pt. "Wykorzystanie sztucznej inteligencji (AI) w pracy prawnika na przykładzie narzędzi do analizy dokumentów".
- Z uwagi na chorobę wykładowcy zajęcia odbędą się 8 grudnia w godz. 17:00-19:00 online, na platformie ClickMeeting.

Nowy [link](https://nra.clickmeeting.com/wykorzystanie-sztucznej-inteligencji-w-pracy-prawnika-adw-k-szczudlik) do zajęć:

Nie jest konieczne wcześniejsze zapisywanie się na zajęcia.

Zajęcia poprowadzi adw. Katarzyna Szczudlik, LL.M - specjalizująca się w doradztwie z zakresu ochrony danych osobowych, prywatności i prawa nowych technologii.

Serdecznie zapraszam,
adw. Marcin Derlacz
Przewodniczący Komisji Aplikacji Adwokackiej NRA

Bon ton wobec osób z niepełnosprawnościami -

wykład 7 grudnia

Komisja Doskonalenia Zawodowego wraz z Komisją ds. Równego Traktowania przy Naczelnej Radzie Adwokackiej zapraszają na kolejny z cyklu bezpłatnych wykładów dla adwokatów i aplikantów adwokackich, pt. „Bon ton wobec osób z niepełnosprawnościami”.

Wykładowca: adw. **Agnieszka Staszów-Bularz** - Jest certyfikowanym mediatorem w sprawach cywilnych i rodzinnych. Angażuje się w działalność pro bono na rzecz osób z niepełnosprawnościami oraz osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. Od 2017 r. pełni funkcję przewodniczącej Koła Obrońców Praw Zwierząt przy Okręgowej Radzie Adwokackiej w Opolu, którego była pomysłodawcą. Aktywna uczestniczka prac samorządowych i koordynator wielu projektów z ramienia Okręgowej Rady Adwokackiej. Współpracuje z Fundacją Human DOC jako koordynator i ekspert w zespole tworzącym program dla przyszłych prawników o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Uczestniczka licznych konferencji i edukator z zakresu zagadnień dotyczących osób z niepełnosprawnościami. W 2021 r. powołana została do prac w Komisji ds. Równego Traktowania przy Naczelnej Radzie Adwokackiej. Za swoją działalność na rzecz osób z niepełnosprawnościami w 2015 r. została nagrodzona w konkursie Lady D. im. Krystyny Bochenek w kategorii „Życie zawodowe”. W 2018 r. zdobyła wyróżnienie w konkursie „Kobieta Adwokatury 2017” przyznawanym przez Zespół ds. Kobiet przy Naczelnej Radzie Adwokackiej.

Czas trwania: 90 min.

Szkolenie odbędzie się w dniu **07.12.2022 r. w godz. 18.00-19.30**

Za udział w webinarze bądź odsłuchanie całego wykładu można uzyskać 2 punkty szkoleniowe w ramach doskonalenia zawodowego.

Dokładne informacje dotyczące wykładu oraz rejestracji na szkolenie znajdują się pod linkiem <https://nra.e-soa.pl/szkolenia/addZgloszeniaBPClient/11/11> . W celu rejestracji prosimy o wybranie przycisku Jestem członkiem adwokatury a następnie zalogowanie się do Panelu Adwokata. W przypadku braku konta w Panelu prosimy użyć funkcji Pierwsze logowanie dostępnej na dole wyświetlonej strony.

Link do spotkania zostanie przesłany osobom zarejestrowanym najpóźniej w dniu wykładu.

Wykład będzie prowadzony na żywo, a nadto zostanie nagrany i zamieszczony na stronie samorządu adwokackiego <https://palestra.pl/pl/e-palestra>

Z wyrazami szacunku

adw. dr Katarzyna Golusińska

Przewodnicząca Komisji ds. Równego Traktowania Naczelnej Rady Adwokackiej

adw. Grzegorz Kopeć

Przewodniczący Komisji Doskonalenia Zawodowego Naczelnej Rady Adwokackiej

Centrum Mediacji przy NRA wznawia cykl „Mediacyjne środy”

Centrum Mediacji przy NRA wznawia cykl bezpłatnych szkoleń on-line „Mediacyjne środy”. Pierwsze odbędzie się 7 grudnia.

Zapraszamy na szkolenia w ramach cyklu „Mediacyjne środy”, które zaplanowane zostały na miesiąc grudzień 2022 roku i będą kontynuowane również w styczniu przyszłego roku.

Szkolenia zostaną przeprowadzane w sposób zdalny za pośrednictwem platformy komunikacyjnej ZOOM.

Pierwsze szkolenie „Mediator - obrońca - Pełnomocnik w mediacji w postępowaniu karnym” odbędzie się 7 grudnia o godz. 18.00 i poprowadzi je adw. Piotr Zięba, mediator, wiceprezes Wyższego Sądu Dyscyplinarnego.

Zapowiedź kolejnych szkoleń, odpowiednio 14 i 21 grudnia 2022 roku, pojawi się w przyszłym tygodniu.

Zgłoszenia udziału w szkoleniu prosimy przesyłać na adres: centrum.mediacji@adwokatura.pl

Mediacyjne środy

Mediator - obrońca - pełnomocnik
w mediacji w postępowaniu karnym

7 grudnia

Kolizyjno-prawne aspekty wojny - konferencja 8 grudnia

Międzynarodowa konferencja naukowa „Ukraina-Polska. Kolizyjno-prawne aspekty wojny i przymusowego przemieszczania się osób”, poświęcona sprawom osobowym, rodzinnym i spadkowym (prawo kolizyjne) odbędzie się 8 grudnia 2022 roku. Formuła konferencji, hybrydowa: w budynku WPiA UŚ w Katowicach oraz online. Zdalny udział w konferencji będzie wolny od opłat.

Językami konferencji będą polski, ukraiński i angielski.

Konferencja pod patronatem Rzecznika Praw Obywatelskich, Konsula Generalnego Ukrainy, Towarzystwa Przyjaciół Ukrainy, Stowarzyszenia Notariuszy RP i Naczelnej Rady Adwokackiej.

Szczegółowy program konferencji znajduje się na stronie ([przejdź do strony](#)).

Uprzejmie prosimy o zarejestrowanie się na konferencję poprzez formularz zgłoszeniowy ([przejdź do formularza zgłoszeniowego](#))

UKRAINE – POLAND
The choice of Law Aspects
of War and Forced Displacement

Konferencja nt. transgranicznych spraw rodzinnych

Europejski Instytut Administracji Publicznej (EIPA) zaprasza na konferencję pt.: „Transgraniczne sprawy rodzinne UE w kontekście międzynarodowym: możliwość zastosowania instrumentów UE w odniesieniu do państw trzecich oraz znaczenie traktatów międzynarodowych w zakresie odpowiedzialności rodzicielskiej, uprowadzenia dziecka i alimentów”.

Odbędzie się ona 13 grudnia 2022 r. w Krakowie. Konferencja skierowana jest do prawników specjalizujących się w prawie cywilnym i rodzinnym zarówno krajowym jak i transgranicznym.

Konferencja ma na celu zbadanie:

- w jakim międzynarodowym kontekście traktatowym funkcjonują niektóre unijne instrumenty prawa rodzinnego,
- jak Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej interpretuje zakres i stosowanie niektórych międzynarodowych traktatów prawa rodzinnego w odniesieniu do odpowiadających im instrumentów unijnych,
- oraz jak instrumenty unijne wpływają na międzynarodowe instrumenty współpracy w zakresie prawa rodzinnego z państwami spoza UE.

Liczba miejsc jest ograniczona. Koszt to 110 euro (koszty zakwaterowania, podróży i utrzymania pokrywa organizator). Uczestnicy otrzymają też dostęp do trzech e-modułów poświęconych przypadkom prawa rodzinnego UE.

Językiem roboczym seminarium będzie język angielski, przy czym zostanie zapewnione tłumaczenie symultaniczne na język polski i rumuński.

Rejestracja udziału:

<https://eipa.questionpro.com/a/TakeSurvey?tt=NXLEIY5kr9YECHrPeIW9eO%3D%3D>

Rejestracja dostępu do modułów:

<https://eipa.questionpro.com/a/TakeSurvey?tt=bQaDp8G0dtYECHrPeIW9eO%3D%3D>

[Czytaj program](#)

Konkurs Młodych Prawników Europejskich 2023

Akademia Prawa Europejskiego (ERA) zaprasza do udziału w Konkursie Młodych Prawników Europejskich 2023 - Young European Lawyers Contest 2023.

W ramach konkursu uczestnicy będą rywalizować w wielonarodowych zespołach, w których poznają różne kultury prawne, przygotowując pisemne argumenty, prowadząc negocjacje i występując przed sądem. Jury składa się z czołowych europejskich praktyków prawa. Półfinały odbędą się w Brukseli, Wilnie i Paryżu, zaś finał odbędzie się 6-8 listopada 2023 roku w Trewirze i TSUE w Luksemburgu.

Konkurs jest skierowany do aplikantów adwokackich i adwokatów w pierwszym roku po uzyskaniu kwalifikacji. Liczba miejsc dostępnych dla uczestników jest ograniczona. Aplikacje będą przyjmowane według kolejności zgłoszeń. Uczestnicy powinni wykazać się biegłą znajomością języka angielskiego.

Od uczestników pobierana jest opłata rejestracyjna w wysokości 170 euro, obejmująca koszty dokumentacji, obiadu, przerw kawowych i kolacji.

Termin aplikowania do konkursu upływa 3 stycznia 2023 roku. Rejestracji można dokonać za pośrednictwem internetowego formularza zgłoszeniowego na stronie www.younglawyerscontest.eu

Wszystkie warunki uczestnictwa można znaleźć na stronie internetowej YELC www.younglawyerscontest.eu oraz w załączonej broszurze.

Konkurs ten jest współfinansowany przez Unię Europejską, a organizacjami partnerskimi w tej edycji są: Izba Adwokacka w Warszawie, Barreau de Paris, Slovenská Advokátska Komora oraz Ilustre Colegio de la Abogacía de Barcelona (ICAB).

[\(pobierz ulotkę\)](#)

Young European Lawyers Contest

Jak kompetencje adwokata wykorzystać w mediacji? - konferencja 16 grudnia

Centrum Mediacji przy Naczelnej Radzie Adwokackiej zaprasza na konferencję „Kapitalizowanie doświadczeń - jak kompetencje adwokata wykorzystać w mediacji?”, która odbędzie się 16 grudnia 2022 roku w siedzibie Naczelnej Rady Adwokackiej w Warszawie.

Celem konferencji, kierowanej do adwokatów, mediatorów i arbitrów, jest przybliżenie pełnomocnikom procesu mediacji oraz zwrócenie uwagi na aspekty praktyczne w mediacji i arbitrażu, w tym wskazanie różnic między obiema metodami polubownego rozwiązywania sporów.

Konferencja odbędzie się wyłącznie w formie stacjonarnej, w siedzibie Naczelnej Rady Adwokackiej przy ul. Świętojerskiej 16 w Warszawie.

Udział w wydarzeniu jest bezpłatny.

Zapytania na temat konferencji oraz zgłoszenia prosimy kierować na adres mailowy Centrum Mediacji przy NRA: centrum.mediacji@adwokatura.pl.

Program konferencji znajduje się w załączeniu.

[\(czytaj program\)](#)

Kapitalizowanie doświadczeń
– jak kompetencje adwokata wykorzystać w mediacji?

Konferencja 16 grudnia 2022

Zmarł mec. Marek Gutowski - pogrzeb 30 listopada w Poznaniu

- Mec. Marek Gutowski, dziekan Okręgowej Rady Adwokackiej w Poznaniu w latach 1989-1995, zmarł 21 listopada 2022 r.
- Uroczystości pogrzebowe odbędą się 30 listopada na Cmentarzu Junikowskim w Poznaniu.

Marek Gutowski urodził się 4 lutego 1945 r. w Częstochowie. Ukończył prawo na wydziale Prawa na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. W roku 1970 ukończył aplikację sędziowską, w roku 1971 rozpoczął aplikację adwokacką w Izbie Poznańskiej.

Na listę adwokatów został wpisany w 1975 roku, czynnym adwokatem był do roku 1995.

Wielokrotnie wybierany delegatem na Zjazdy Adwokatury. Był cenionym patronem aplikantów.

Od 1983 do 1989 roku pełnił funkcję wicedziekana Okręgowej Rady Adwokackiej w Poznaniu, w tym czasie dziekanem był adw. Witold Knoppek.

W 1989 roku kandydował na dziekana i poznańscy adwokaci powierzyli mu tę funkcję na dwie kadencje.

Był odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi – to państwowe odznaczenie wręczono mu na Krajowym Zjeździe Adwokatury w 1998 r.

Adwokatura odznaczyła go odznaką Adwokatura Zasłużonym 7 czerwca 1995 roku.

Jego dzieci są adwokatami: adw. prof. Maciej Gutowski, dziekan ORA w Poznaniu w latach 2013-2021 oraz adw. dr Maria Gutowska-Ibbs.

Kronika Naczelnej Rady Adwokackiej

Przedstawiamy skrót wydarzeń z udziałem Naczelnej Rady Adwokackiej.

26 listopada, pod patronatem Instytut LegalTech NRA odbył się „Raut Mikrokancelarii”. Inicjatorem spotkania był adwokat Arkadiusz Steć, założyciel grupy „Mikrokancelarie” oraz członek Instytutu LegalTech. Zaproszeni goście w swobodnej atmosferze rozmawiali o kwestiach związanych z

prowadzeniem działalności w Mikrokancelariach. Poruszana tematyka dotyczyła m.in.: LegalTech w Mikrokancelarii;

nowoczesnych sposobów marketingu, czyli jak się połączyć w cyfrowym świecie? jak rozwijać zespół w Mikrokancelarii? Mikrokancelaria a specjalizacja. W spotkaniu uczestniczył adw. Piotr Zięba, wiceprezes Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, adw. Przemysław Barchan, dyrektor Instytutu Legal Tech, a także zaproszeni paneliści - reprezentujący różne branże: Elżbieta Czaczyńska, Monika Dudziak, r. pr. Katarzyna Grzywacka, adw. Witold Masionek, adw. Jan Narkiewicz-Jodko, Krzysztof Ogorzałek, adw. Marcelina Szwed-Ziemichód, adw. Karolina Wilamowska, r. pr. Daniel Wojtowicz.

26 listopada, delegaci NRA, adw. Bartosz Grohman, wiceprezes NRA oraz adw. Sławomir Ciemny, przewodniczący Wyższej Komisji Rewizyjnej, wzięli udział w spotkaniu w Conseil National de Barreaux w ich siedzibie przy Boulevard Haussmann w Paryżu.

28 listopada, adw. Bartosz Grohman, wiceprezes NRA i adw. Sławomir Ciemny, przewodniczący Wyższej Komisji Rewizyjnej, adw. Jakub Wende, członek NRA, adw. Andrzej Tomaszek, członek NRA, wzięli udział w pokazie filmu "Kozietulskiego 6" o mecenasie Edwardzie Wende. Organizatorem pokazu była Okręgowa Rada Adwokacka w Warszawie.

30 listopada, adw. Andrzej Zwara, członek Prezydium NRA i prezes Biblioteki Palestry wzięli udział w pogrzebie mecenasa Marka Gutowskiego, dziekana ORA w Poznaniu w latach 1989-1995.

1 grudnia, odbyło się kolejne posiedzenie Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej ([czytaj relację](#))

2 grudnia, adw. Bartosz Tiutiunik, wiceprezes NRA, wzięli udział w jubileuszu 50-lecia pracy zawodowej prof. Wojciecha Katnera.

Zachęcamy do zaglądania do zakładki Adwokackim Piórem. Najnowsze wpisy dotyczą publikacji:

- „Spory medyczne” red. prof. dr hab. Agata Wnukiewicz-Kozłowska,
- Kodeks cywilny. Tom II. Komentarz do art. 353–626, redakcja: prof. dr hab. Maciej Gutowski,
- Służebność przesyłu. Zagadnienia prywatnoprawne oraz publicznoprawne redakcja naukowa: Zbigniew Kuniewicz,
- Metodyka pracy adwokata i radcy prawnego w sprawach przestępstw oraz wykroczeń drogowych - adw. dr Mariusz Olęzałek,
- Prosto o prawie. Jak o najbardziej skomplikowanych zagadnieniach prawnych mówić i pisać w prosty sposób - adw. dr Paweł Blajer.

Link do zakładki ([przejdź do zakładki](#))